

bb. 60. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke
14 órától zárásig

p e

1980. szeptember 16.

- 32. életmentő kitüntetés
- 33. szőlészeti gépbemutató
- 34. tanácskozás kecskeméten
- 35. az országgyűlés ipari bizottsága
- 36. bölcsődét avattak
- 37. huscsirke
- 38. közéleti aktivitás
- 39. az indonéz külügyminiszter
- 40. sajtótájékoztató
- 41. hetényi istván tárgyalásai
- 42. egyetemi tanévnyitók
- 43. a hmf ülése
- 44. geofizikai szimposium
- 45. indiai miniszter tárgyalásai
- 46. üdvözlő távirat
- 47. nemzetközi konferencia
- 48. a fővárosi vízművek közli
- 49. nagy károly emlékkiállítás
- 50. kitüntetés
- 51. társadalmi vita
- 52. az országgyűlés szociális bizottsága
- 53. budapestre érkezett
- 54. nemzetközi konferencia
- 55. szerk. figy. a 35-re
- 56. sajtótájékoztató
- 57. időjárásjelentés
- 58. a szakszervezeti küldöttség érkezése
- 59. szerk. figy. a 35-re
- 60. hírjegyzék

/mti/

--

21.00/p

-38-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: koronczay emil
                  izsák erika
                  henczi erzsébet

21.90

v

MTI.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1980. szeptember 17. s z e r d a

bb. 1. meleg étel, forró tea, esőkabát a diákoknak - a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium felhívása

i/os/gg/sl/zsu e

1980. szeptember 17.

a kedvezőtlen időjárás miatt késik az őszi, kézi-munka igényes növények betakarítása, ezért a tanulók mezőgazdasági foglalkoztatására is a megszokottnál későbbi időszakban, várhatóan hűvösebb, csapadékosabb időjárási viszonyok között kerül sor. ilyen körülmények között különösen fontos, hogy a munkavégzés egészségügyi feltételeiről minden gazdaságban körültekintően gondoskodjanak. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium ezért felhívja a mezőgazdasági nagyüzemek figyelmét, hogy a diákok egészségének védelme érdekében a naponkénti munkahelyre és hazautaztatást, illetve a tábor és a munkahely közötti utazást zárt szállítóeszközökkel végezzék, a táborokat rendszeresen fűtsék. a tisztálkodáshoz - ideértve a nem táborban elhelyezett tanulók kézmosási lehetőségeit is - biztosítsanak melegvizet. a diákok kapjanak naponta egyszer meleg ételt, hideg időjárás esetén, munka közben, védőitalként forró teát, csapadékos időben pedig védőruhát, elsősorban gumicsizmát és lehetőség szerint esőkabátot is.

/folyt. köv./

-1-

bb.1./meleg étel ... folyt./zsu

a mém felhívja a figyelmet arra is, hogy az elvégzendő munkák várható torlódása miatt a szokásosnál is körültekintőbben kell alkalmazni az adott munkaterületre érvényes munkavédelmi és bal-
esetelhárítási szabályokat./mti/

-. -

bb.2. országos névtudományi konferencia

i/km/pá/bc/zsu e

1980. szeptember 17.

veszprém ad otthont szeptember 22-24-én a 111. országos névtudományi konferenciának. a földrajzi-, a személy-, az intézmény-, a márka-nevek és az állatok tulajdonneveinek kutatása nemcsak a nyelvészeknek szolgál sokszor a nyelv történetét, fejlődését, kialakulását jelző adatokkal, hanem számos más társtudománynak - például a történelem, a földrajz-, az irodalomtudománynak - is hasznára válik. a névkutatással kapcsolatos eredményekről immár harmadszor adnak számot a háromnapos konferencián.

benkő Lóránd akadémikus, a magyar nyelvtudományi társaság elnöke nyitja meg a tanácskozást, majd hajdu Mihály kandidátus tart előadást a személynév-kutatás helyzetéről és feladatairól. a második napon a földrajzi nevekről tanácskoznak a résztvevők. előadás hangzik el a megyében végzett földrajzi névgyűjtés tapasztalatairól is. e tanácskozást időszerezévé teszi az is, hogy elkészült és megjelenés előtt áll a tapolcai járás földrajzi neveinek adattára. erről a munkáról a gyűjtés irányítói tájékoztatják a résztvevőket. a harmadik napon az egyéb tulajdonneveknek - például az intézmény-, a márka-neveknek és az állatok tulajdonneveinek - kérdéskörét vizsgálják a résztvevők. az előadásokat mintegy félszáz korreferátum, majd vita követi./mti/

-. -

bb.3. munkavédelmi filmek új kölcsönzési rendje

i/be/sl/zsu e

1980. szeptember 17.

megváltozott budapestben a munkavédelmi filmek kölcsönzésének rendje. a jövőben a mokép közművelődési filmtárától rendelhetők meg, a budapest, mező Imre ut 25. szám alatt. ezzel együtt megszűnt korábbi forgalmazójuk, a szakszervezetek országos tanácsa munkavédelmi tudományos kutató intézet központi kölcsönzője, melynek helyén filmarchivumot létesítettek.

/folyt.köv./

-2-

bb.3./munkavédelmi ... folyt./zsu

a kölcsönzési forma megváltoztatása lehetőséget nyújt arra, hogy a mokép raktárában szakemberek gondoskodjanak a mintegy 350 munkavédelmi oktatófilm közel 12 ezer kópiájának tárolásáról, karbantartásáról. így ezek hosszú ideig megőrzik jó minőségüket. a szot munkavédelmi tudományos kutató intézet és a mokép együttműködése ezen kívül a kölcsönzésnek olyan szervezett formáját teremti meg, amely lehetőséget nyújt e filmek forgalmazási körének kiszélesítésére. ezzel bővül a kikölcsönözhető filmek köre is: a munkavédelmi oktató filmek mellett válogatni lehet egyéb ismeretterjesztő filmszalagok között is. az új filmekről ezután is a szot munkavédelmi tudományos kutató intézet gondoskodik. *együtt*

vidéken továbbra is a szakszervezetek megyei tanácsától igényelhetők a munkavédelmi filmek./mti/

-. -

bb.5. hordozható nyelvlaboratórium

i/li/z/sl/zsu e

1980. szeptember 17.

hordozható nyelvlaboratórium sorozatgyártását kezdték meg az elektroakusztikai gyárban. a teljes felszerelést, amely nem több 25 kilogrammnál, két elegáns műanyag táskába csomagolják. az egyikbe az alapkészüléket, két magnetofont, és a vezérlőpultot, a másikba a kiegészítő tartozékokat. a berendezés „szíve”, a vezérlőpult. segítségével a tanár 12, mikrofonos fejhallgatóval rendelkező tanulót oktathat egyszerre, de külön-külön vagy csoportonként is taníthat. a tananyag visszajátszható, kijavítható.

az új fajta - midi-lab elnevezésű - nyelvlaboratórium 20-30 százalékkal olcsóbb a hasonló import készülékeknél.

a „midi-lab”, mellett a gyár konstruktőrei kifejlesztették a bto-81 típusú stabil nyelvlaboratóriumot is. a komplett berendezés folyamatos, rendszeres nyelvoktatás alapja is lehet. segítségével 20-80-an audiovizuális módszerrel, változatos, játékos módon sajátíthatják el a választott nyelvet.
/mti/

-. -

-3-

bb.4. magyar szabadalom nyomán: 10-15 százalékkal csökkenhet a zil teherautók fogyasztása

i/mg/s/sl/zsu e

1980. szeptember 17.

zil-tehergépkocsik karburátorainak átalakítására kötött szerződést a licencia találmányokat értékesítő vállalat a téti autójavító szövetkezettel, s ezzel egy sokat ígérő magyar találmány kapott zöld jelzést a megvalósulás felé vezető uton.

a találmány - melyet a tatabányai szénbányák négy dolgozója dolgozott ki három évi kísérletezés után - a zil karburátorok fuvókameneteit szűkíti le, és a finomabb méretezés gyakorlatilag megváltoztatja a levegő-benzin elegy adagolását. az eredmény: ugyanakkora teljesítmény mellett 10-15 százalékkal kisebb üzemanyag-fogyasztással mehet a gépkocsi. mivel az országban hozzávetőlegesen 25 ezer vállalati zil-teherautó fut az utakon, a gépkocsinkénti üzemanyag-megtakarítások imponzans számmá összegződnek. a szakemberek kiszámolták, hogy ha minden zil-gépkocsin átalakítanak a karburátort, évente 80 millió literrel csökkenne a népgazdaság benzingondja. mai áron számolva ez a zil-tulajdonosok pénztárcáját is 800 millió forinttal kímélné meg. ezek a számok természetesen nagyon is ideális helyzetet feltételeznek. mindenesetre a szerződés megkötése azt jelenti, hogy már ebben az évben megkezdődik a zil-karburátorok átalakítása, illetve gyártása: a téti szövetkezet, az idén 3-4 ezer karburátor átszerelésére készült fel, jövőre pedig 14 ezer szerepel a tervben - feltéve persze, ha lesz elég megrendelő. a szakemberek szerint lesz, mert ezuttal olyan találmányról van szó, amelynek bevezetése nem kerül sokba.

a szövetkezet ugyanis a karburátor állagától függően 800-1300 forintért vállalja az átalakítást, de a teljesen új karburátort is mindössze 1713 forintért kínálja a vállalatoknak./mti/

bb.7. víznyomás csökkenés a xvii. kerületben

s/dg/zsu e

1980. szeptember 17.

a fővárosi vízművek értesíti a lakosságot, hogy a xvii. kerületben a rákoskeresztúri városközpontban, valamint rákos-hegy és rákosliget magasabban fekvő területein víznyomás csökkenés várható szeptember 18-án 9 és 13 óra között. a vállalat a jelzett időben gépházi karbantartási munkálatokat végez./mti/

-4-

bb.6. tűzálló téglák fóliában

i be/jk/sl/p e

1980. szeptember 17. 16.

fóliába csomagolják tűzálló termékeik egy részét a magnezit-ipari művekben, ezzel nagymértékben óvják a kohók, hőkezelő berendezések bélésanyagául szolgáló tűzálló téglák minőségét. tűzálló anyagokból a felhasználók általában nagyobb készletet tartanak, gyakran a szabadban, kitéve az időjárás viszontagságainak. egy-egy kiadós esőzés vagy havazás különösen a magnezit alapanyagú téglák minőségét rontja. a gyártó vállalat sem rendelkezik akkora raktárhelyiségekkel, hogy minden egyes darab fölé fedél kerüljön.

a vállalat mindhárom tűzálló anyagokat gyártó egységben, a kerámia, a magnezit és a samott üzemében már felállították azokat a berendezéseket, amelyekkel a rakodólapon levő téglákra rázsugorítják a fóliát. egyelőre termékeik egy részét - a kívánatosnál jóval kevesebbet - tudják csak ezzel a korszerű módszerrel csomagolni, mivel a fóliaszakok hazai beszerzése még mindig nem folyamatos./mti/

bb.8. moson és óvár régi egyesületei -érdekes helytörténeti anyag a hansági muzeumban

cser/ká/p e

1980. szeptember 17.

mosonmagyaróvárott a hansági muzeumban érdekes helytörténeti anyagot gyűjtöttek össze a különféle régi egyesületekről azokból az időkbel, amikor a mai város még két település volt: moson és óvár.

a legrégebbi egyesületeket a tizenkilencedik század első felében alakították; a magyaróvári szegényeket támogató társaság például 1824-ben alakult. az első világháború kitörését megelőző időszakban mosonban és magyaróvárott több mint 50 egyesület működött. ezek az egyesületek gazdasági, kulturális és sporttevékenységet fejtettek ki, óvodát, kórházat, muzeumot alapítottak.

több mint 30 egyesület írásos és tárgyi emlékeit gyűjtötték eddig össze. megőrizték 1860-ból a méntenyésztési egyesület egyik részvényét, a szarvasmarhatenyésztési egyesület alapszabályát 1897-ből, a haltenyésztési társulat 1914-es engedélyét, és sok más tárgyi emléket, egyebek között a társaságok által kiadott plakátokat./mti/

-5-

bb.9. helytörténeti muzeum a görög kereskedőházban

kör/bam/p e

1980. szeptember 17-.

célszerűen hasznosítják borsod megye nagyértékű műemlék épületeit, a klasszicista stílusban épült tibilddaróci kastélyt az észak-magyarországi állami építőipari vállalat veszi át, s továbbképző központot és hétvégi pihenőt létesít.

tokajban megkezdtek a város főterén álló egykori görög kereskedőház helyreállítását, az egy emeletes épületben, amelynek tatarozásához az idén a borsod megyei tanács egymillió forint vissza nem térítendő támogatást adott, helytörténeti muzeumot alakítanak ki, bemutatják többek között a tokajhegyaljai szőlőművelés és borkezelés kialakulását és történetét, a tokaji vár emlékeit.

muzeum lesz pácinban, az egykori mágocsi kastély is, a 16. században épült reneszánsz épületben grafikai kiskolát, ifjúsági klubot valamint könyvtárat rendeznek be, az épület helyreállítását megkezdtek, s a tervek szerint jövőre fejezik be. /mti/

-. -

bb.10. mórnyálya - exportra

csiz/bam/p e

1980. szeptember 17.

igérkezik a mórnyálya-termés nógrádban, a herbáriával az idén háromszáz kiskert tulajdonos kötött szerződést a sötétlila szirma gyógynövény termesztésére, igaz, egy hónappal később kezdődött a virágok szüretje, mint máskor, de annál bőségesebb a hozam, a herbária által országosán leszerződött mórnyálya termés egészét a német szövetségi köztársaságba szállítják, ahol különböző gyógyszerek, élelmiszerek, üdítő - és szeszesitalok, valamint természetes alapanyagú textiliák színezéséhez alkalmazzák.

a gyógynövény magyarországi termesztése, elsősorban az igen élénk külföldi kereslet következtében, három év alatt mintegy megduszosodott, népszerűségéhez természetesen hozzájárult az is, hogy a kiskert tulajdonosok ötven négyzetméternyi területről évente öt-tízezer forint jövedelemhez jutnak általában beruházás nélkül. /mti/

-. -

-6-

bb.11. szárazjég rudacsákák répcelakról

lér/ká/p e

1980. szeptember 17.

a répcelaki szénsavtermelő vállalatnál spanyolországból vásárolt berendezéssel három-öt centiméter hosszúságú, ceruza vastagságú rudacsákák formálják a szárazjeget, a gyár e fontos termékét korábban ötven-hatvan kilós tömbökben gyártották, s főleg a nagyiparban, a gyógyászatban, a laboratóriumokban, hűtőházakban, hűtővagonokban használták fel.

az új berendezés termelésbe állításával a szárazjég felhasználási területe jelentősen megnőtt, mindenekelőtt a kereskedelemben.

a vállalat ebben az évben a tervek szerint mintegy tízezer tonna szárazjeget gyárt, s ebből az igények szerint készít rudacsákákat. /mti/

-. -

-7-

bb.12. magyar foszfát-dusító-mű afrikában

ráb/ká/ig e

1980. szeptember 17.

hazaérkeztek togból azok a szakemberek, akik üzembe helyezték és a garanciális időszak alatt is irányították, segítettek a tatabányai szénbányák által tervezett és létesített foszfát-dusító munkáját. a magyar vállalat a togói köztársaság fővárosától 32 kilométerre, az atlanti-óceán partján működő foszfátfeldolgozó üzem mellett építette fel a korszerű dusító-művet. segítségével visszanyerik a feldolgozóban kikerülő hulladékiszapban lévő értékes nyersfoszfát 90 százalékát. ez a foszfát mind-ezideig a tengerbe került, és nagymértékben szennyezte a partszakaszt.

a környezetvédelmi célokat is szolgáló foszfát-dusító-t a tatabányai szénbányák a helyi előírások és követelmények figyelembevételével tervezte és építette fel. fővállalkozóként „kulcsrakész”, állapotban és a tervezettnél több hónappal határidő előtt adta át rendeltetésének. a garanciális időszak alatt kicserélték a meghibásodott alkatrészeket, s most már a szerződésben vállaltnál is többet termel az új dusító-mű. napi 820 tonnát garantált a tatabányai szénbányák, s ezzel szemben 1000-1100 tonna foszfátot nyernek vissza a négy műszakban dolgozó dusító üzemben. /mti/

- . -

bb.13. műszaki porcelán pécsről az ndk-ba

han/ká/ig e

1980. szeptember 17.

a pécsi porcelángyár több mint félmillió rubel értékben, 100.000 szigetelő szállítására kapott rendelést az ndk-ból, további 80.000-re pedig előszerződést kötöttek. ez a megbízás több éve tartó üzleti kapcsolat folytatása, de mértéke meghalad minden korábbi. a vasutvillamosításnál használatos, ugynevezett váltóternyős, tömörtestű szigetelőket nagy szériában állítja elő a pécsi gyár.

a termelés növelésére az elmúlt években végrehajtott nagy-szabású rekonstrukció teremtette meg a feltételt. termelékenyebben több, korszerűbb műszaki porcelánt állítanak elő. /mti/

- . -

07.45/ig

- 8 -

830
/7

bb.14. biztonságosabb termelés - korszerűbb termékszerkezet - befejeződött a komáromi kőolajipari vállalat rekonstrukciója

ráb/bam/ig e

1980. szeptember 17.

új olajkeverő üzem építését fejezték be a komáromi kőolajipari vállalat almásfüzítői gyáregységében, s a korszerű létesítményben a korábbinál 50 százalékkal több olajféleséget állítanak majd elő. ezzel lényegében befejeződött a vállalatnál öt évvel ezelőtt kezdődött rekonstrukció. a program során több elavult berendezést véglegesen leállítottak, másokat korszerűsítettek. az egyik legnagyobb munka az évi egymillió tonna teljesítményű desztillációs kőolajfeldolgozó üzem teljes felújítása volt. a felújítással egyidejűleg 50 százalékkal növelték ennek az üzemnek a kapacitását. a benzinreformáló üzem korszerűsítésével lehetővé vált, hogy a korábbinál magasabb oktánszámú benzineket gyártsanak. a kenőzsírok választékának növelésére korszerű gépszűrőket építettek almásfüzítőn, s bővítették az üzemanyagtároló parkot is.

az ötéves programot a tervezett időre és az előírt költségeken belül valósították meg. az egymilliárd forint értékű rekonstrukció hatására biztonságosabbá és gazdaságosabbá vált a kőolajfeldolgozás. ugyanakkor lehetőség nyílt a termékszerkezet átalakítására is. a korábbi évekhez képest most számszerűleg kevesebb, de hatékosabb, jobb minőségű és szélesebb körben alkalmazható olajokat állítanak elő. /mti/

- . -

bb.15. tolna megye első ügyfélszolgálati irodája pakson

kász/bam/ig e

1980. szeptember 17.

megnyitották pakson tolna megye első ügyfélszolgálati irodáját. a város tanácsán egy épületbe telepítették az eddig több helyen dolgozó ügyintézőket, akik most egy helyen fogadják a lakás-, az adó-, a szociális- és a gyámügyekkel hozzájuk forduló embereket, s ugyanott állítják ki a hatósági bizonyítványokat, intézik a szabálysértési ügyeket, s a munkaközvetítést.

a tanácsot felkereső tíz ember közül minden nyolcadikat érinti a félfogadás átszervezése. az ott dolgozók munkáját is megkönnyíti az iroda működése, mert az „eltévedt”, ügyfelek utbagazításával korábban elvesztegetett időt most tartalmasabban használhatják ki. /mti/

- . -

08.00/ig

- 9 -

835
/7

bb.16. nemzetközi neutrino-tanácskozás balatonszéplakon
- marx györgy nyilatkozata

kro/ká/ig ie 1980.szeptember 17.

szerdán megkezdte munkáját balatonszéplakon a 7. nemzetközi neutrino-tanácskozás. három földrész számos országából gyűlt össze 80 tudós, hogy négy napon át foglalkozzon az atomfizika nyitott problémáival.

a tanácskozás természet tudományos jelentőségéről marx györgy akadémikus, a szervezőbizottság elnöke, a következőket mondotta az mti munkatársának:

- kilenc évvel ezelőtt hívott össze először a világ vezető fizikusainak egy csoportja ilyen munkatanácskozást, amelyen a szakértők megvitatják a fizika olyan gyorsan fejlődő fejezeteinek kérdéseit, mint amilyen a nagyon nagy energiák atomfizikája, az anyag mélyszerkezete és a világegyetem szerkezete.

éppen a budapesti cospar-tanácskozáson, idén júniusban, jelentették be szovjet és amerikai kutatók, hogy a neutrínóknak is igen nagy valószínűséggel van tömegük és gravitációs hatásuk. ez a téma most egy műhelybeszélgetés tárgya lesz, amelyen már hallunk a megindult ellenőrző kísérletek eredményeiről is. úgy hozta a véletlen, hogy éppen ötven éve vezette le elméletileg wolfgang pauli német fizikus egy magánlevélben a neutrínó létezését, amelyet azonban kísérletben csak az 50-es években mutattak ki az egyesült államokban.

a konferenciát most tartják először szocialista országban. ez a döntés a magyar fizikának szóló elismerés is. legújabbán ifj. szalay sándor neutrínó-kutatásainak köszönhető, hogy a nemzetközi figyelem a magyar fizikusok felé fordult. ifj. szalay sándor egyetemi diplomamunkájában hívta fel a figyelmet arra, hogy esetleg a neutrínók játszottak kulcsszerepet a világegyetem fejlődésében, akkor, amikor az ősi gomolygó anyagfelhők először kezdtek égitestek-re, galaxisokra felbomlani. ezt a fontos fizikai problémát, amely közvetlenül összefügg a világegyetem tágulására, életkorára és a tejút-rendszerek születésére vonatkozó korszerű filófiai nézetekkel is, ugyancsak megvitatják a tanácskozáson - fejezte be nyilatkozatát marx györgy akadémikus. /mti/

- . -

1015/ig

- 10 -

110907

bb.17. izotópdiagnosztikai tanácskozás kékestetőn

kov/ká/ig ie 1980 . szeptember 17.

az izotópokkal folytatott legújabb gyógykezelési eljárások és az izotópok hazai alkalmazásának tapasztalatait összegzik a hatodik izotópdiagnosztikai szemináriumon, amelyet szerdán nyitottak meg kékestetőn. az országos röntgen- és sugárfizikai intézet, valamint a magyar orvostudományi nukleáris társaság által szervezett országos tanácskozás megnyitóján elmondották: a gyógyászatban az utóbbi évtizedekben alkalmaznak kiterjedten izotópokat, vagyis olyan elemeket, amelyek sugárzás kibocsátása közben bomlanak. a szervezetbe juttatott rádióaktív anyagok sugárzása különböző műszerekkel felfogható, s így pontosan meghatározható a beteg állapota, illetve a gyógyszeres beavatkozás hatása. ezek a sugárzó anyagok különösen a pajzsmirigy, valamint a daganatos megbetegedések felismerésében és gyógyításában játszanak nagy szerepet.

a tudományos ülésen öt napon át 15 előadás hangzik el a téma legjobb ismerőinek tolmácsolásában. /mti/

- . -

bb. 18. jobb a hus, megbízhatók a háztartási gépek, sok a kifogás a butorokra - a fogyasztási cikkek minőségének alakulása

i/kf/s/tr/sl/rj ie 1980. szeptember 17.

a kereskedelem és az ipar javuló együttműködését tükrözi, hogy - némi választékhiányoktól eltekintve - többségében kiegyensúlyozott a fogyasztási cikkek kereslete és kínálata. a mennyiségi ellátás azonban nem minden, nem mindegy ugyanis, hogy a megvásárolt áru kifogástalan-e vagy sem. az áru minősége nagyban befolyásolja a vásárlók közérzetét is, különösen az utóbbi időben, amikor a korábbinál jobban megfontolják, mire költik pénzüket.

hogyan alakult a fogyasztási cikkek minősége? a kérdésre a vásárlók reklamációi, a forgalomban lévő termékek rendszeres hatósági vizsgálata alapján a kereskedelmi minőségellenőrző intézet egyes osztályain adtak választ.

a hazai élelmiszerek és élvezeti cikkek többsége hosszú idő óta megfelelnek a követelményeknek, az importárúk egy része viszont legfeljebb közepes minősítést kaphat.

/folyt.köv./

11.40 rj

-11-

1200
K

bb. 18. / jobb a hus,... 1. folyt./rj

a hazaiak közül sok panasz hangzik el különösen az áremelés óta a husárukra, a tökehus ugyan már jobb minőségű, de még mindig túl zsíros volt az ellenőrzött mennyiség 10 százaléka. tavaly az első félévben 36, a másodikban 75 százalékát találták a szabványtól eltérőnek. a felvágottak többsége közepes minőségű, a hurka és a kenőszárú gyakran még annál is gyengébbek. változatlanul kiválóak az ugynevezett szárászárú, a szalámi és a kolbász, jó a főtt és füstölthúsok minősége is, a tejtermékek zöme továbbra is megfelelő, néhány készítmény - például az edami és a lajta sajt, a körített krémturó - kiváló, nincs baj a tej minőségével sem, a tasakok viszont változatlanul gyakran szivárognak, a kenyér minősége kissé javult, a péksütemények egyrésze azonban továbbra is kisebb a kelleténél, a száraszták egyrésze kevesebb tojással készült, mint amit feltüntettek a csomagoláson, a fűzelék-konzervek minősége általában közepes, a hus-konzervek nem adtak okot kifogásra, a burgonya minősége viszont a korábbi kedvezőtlen szinthez viszonyítva is tovább romlott, az első fél évben például 130 ezer kilónak az átválogatására kötelezték az illetékes forgalmazókat, a zöldségfélék 90 százaléka, a gyümölcsök 87 százaléka megfelelt a tanúsított minőségnek, a boltokban javult az osztályozás, az árkezelés is.

a vendéglátás mérsékelt forgalma nem magyarázható csak a magasabb árakkal, hiszen szolgáltatásainak minősége sok kívánnivalót hagy maga után, az ellenőrzött ételeknek - hus, köret, savanyúság - több mint a fele kevesebb volt a megkövetelhető mennyiségnél, a levesek higabbak a kelleténél, s a fekete is kevesebb kávéból készült.

a ruházati termékek

a tavalyinál kevesebb kifogásra adtak okot, csaknem valamennyi vizsgált méteráru megfelelt a követelményeknek, bár a vevők jogosan panaszkodtak egyes fajták túlzott gyűrődésére, a konfekciótermékek túlnyomó többsége is jó minőségű, sok viszont a hibás harisnyanadrág, a vevők reklamációinak 78 százaléka alaposnak bizonyult.

a lábbelik

mintavizsgálata szerint a férfi cipők 90 százaléka, a gyermekcipők 83, a női cipők 70 százaléka megfelelt az előírt minőségnek, nem is annyira az anyaghibák, mint inkább az üzemek munkája, technológiai hiányosságai voltak a bajok forrásai, a vásárlói reklamációk száma ugyan kevesebb volt a tavalyinál, de ezek közül a jogos kifogások - például a rossz talp - és sarokfelerősítés, a hiányos ragasztás, a hanyag belső eldolgozás stb. - aránya növekedett.

/folyt.köv./
11.50 rj

-12-

bb. 18. / jobb a hus... 2. folyt./rj

a vegyesiparcikkek, a nagyértékű háztartási gépek,

a fűtő- és fűtőkészülékek minősége változatlanul megfelel a követelményeknek, de sok kárt okoz a termékek helytelen szállítása, tárolása. örömdetes, hogy a híradástechnikai gyártmányok tavalyi minőségjavulása tartósan bizonyult, ez főleg a televízióra érvényes, ami elsősorban a modul-rendszer alkalmazásának köszönhető. a hazai és a külföldi hordozható rádiók között is alig akad hibás, s a kisképernyős televíziók, magnetofonok, lemezjátszók sem adtak okot számottevő kifogásokra.

a bútortipiacon

sajnos minden változatlan, alapvető minőségi javulás évek óta nem tapasztalható, a hibák oka, jellege ismétlődik, a minőségi kifogások több mint felét anyaghibák okozzák, de sok a technológiai fegyverkezés lazaságaiból eredő jogos panasz. a szoba-berendezések, a szekrények minőségét főleg pontatlan szerelések, illesztések, felületkezelések rontják, ezek jellemzőek a kárpitozott bútorokra is, amelyekre a gyorsan kopó, bolyhosodó szövetek miatt is sok a panasz. a bútortipiaci garanciális központ adatai szerint az év első felében például a hibás bútorok értéke 204 millió forint volt; 19.500 hibás bútor garanciális rendezésére - javításra, cserére, árendeménnyre - 20,5 millió forintot fordítottak. pedig lehet jó bútort is készíteni, amit bizonyítanak a konyhaberendezések, közülük például a kiváló minőségű beáta konyhaszekrény-család.

a tüzelőszerek és építőanyagok

termelői minősége többségében megfelel a szabvány előírásainak, a legtöbb tárolási körülmények viszont korántsem biztosítják a minőség megőrzését, a szén - igaz még a tűréshatáron belül - eléggé porosak, 164.000 tonna rostálását elő is irták. a cement, a mész, a falazóanyagok, a tetőlemez, a vasbetongerendák stb., egy-egy kisebb tétel kivételével, ugyancsak kielégítik a követelményeket, a csempe, a parkett, között azonban már több a kifogásolható, egyfajta ablak árusítását pedig meg is tiltották.

/mti/

-.-

-13-

13.07

bb.19. kukoricaajdonságok bemutatója

tób/st/ig ie

1980. szeptember 17.

a gabonatermesztési kutató intézet szegedi telepein háromnapos kukoricabemutató kezdődött szerdán a nagyüzemi gazdaságok és a termelési rendszerek szakembereinek részvételével.

az intézet munkatársai beszámoltak arról, hogy az új fajták előállítására két fő követelményhez igazodik, az egyik feladat az, hogy korai érésű, nagyhozamu, gépi betakarításra alkalmas hibrideket állítsanak elő, a másik követelmény pedig a fajtaválaszték bővítése, különösen az állattáplálék takarmányozásához nélkülözhetetlen silókukoricáknál. az ilyen újajdonságokra hívták fel a szakemberek figyelmét a nemesítők, a mai korszerű követelményeknek különösen megfelelnek a beke tc-370-es rövidtenyészidejű és a szegedi dc-538-as középérésű hibridek. ezeknek és más újajdonságoknak az elszaporításával a gazdaságoknak lehetőségük nyílik arra, hogy saját területükön fokozatos érési sorrendben, úgynevezett kukoricalepcsőt alakítsanak ki és így a rendelkezésre álló gépi berendezések túlterhelése és egyben kapkodás nélkül ütemesen betakaríthassák a nagytömegű takarmányt.

a tudományos kutatók hangsúlyozták a bemutatón: rendkívül fontos, hogy a gazdaságok betartsák a javasolt agrotechnikát, helyesen válasszák meg a vetés idejét, alakítsák ki a tőszámot és a talaj minőségének megfelelő összetételű és mennyiségű műtrágyát használjanak fel.

az immár hagyományos kukoricabemutató most első ízben volt szó a vetőmag minőségének fontosságáról. a nemesítők felhívták a figyelmet arra, hogy a vetőmagnak szánt kukoricát csak kellő érettségi fokom szabad betakarítani. ha ugyanis nedvesek a szemek, a betakarításkor megsérül a héjuk és a különböző kórokozók megtámadják a csirát, és csökkentik a szaporítóanyag csiraképességét, s kedvezőtlenül befolyásolják a táplálékot, a termés hozamot. /mti/

bb.20. megalakult az észak-magyarországi termelési-technológiai társulás

kör/st/ig ie

1980. szeptember 17.

a társasági szerződés szerdán, miskolcon történt aláírásával megkezdte működését az észak-magyarországi termelési-technológiai társulás. az igazgatótanács ülésén öt megye harminchat vállalatának képviselői fogadták el a jövő év végéig szóló munkaprogramot. a kohó- és gépipari, valamint a nehézipari minisztériumhoz tartozó borsod, heves, Nógrád, Szabolcs és Hajdu megyei vállalatokon kívül tagja a társulásnak a miskolci nehézipari műszaki egyetem, valamint több tudományos intézet és építőipari vállalat is.

/folyt.köv./
12.30/ig

- 14 -

13.30/ig

bb.20. /megalakult ..... folyt./ig

a társaság célkitűzése a szervezett együttműködés megteremtése a vállalati tevékenység tartalékainak feltárásával a hatékonyság fokozására. az igazgatótanács ülésén nyolc szkc-iót alakítottak. ezek többek között energiagazdálkodás, a hatékonyság iparágánkénti azonos mérési módszerének kidolgozásával, továbbá a karbantartás és az üzemfenntartás kérdéseivel foglalkoznak. /mti/

kérdésekkel, környezetvédelemmel, anyag- és készletgazdálkodással,

bb.21. kevesebb a szennyező üzem, mégis több a szennyvízbírság

end/ká/ig ie

1980. szeptember 17.

egy év alatt husszal csökkent a szennyvízbírsággal sújtott üzemek, intézmények száma, mégis a büntetés összege csaknem megkétszereződött - állapította meg a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság vízminőségi felügyeleti osztályának felmérése. a korábbi 92 helyett 72 gazdasági egység szerepel a „bűnösök” listáján, ennek ellenére 26 millióról, 50 millióra emelkedett az az összeg, amelyet kivetni kényszerült a vízügyi hatóság. a szennyezés mértéke ugyanis töményebb, koncentráltabb volt mint korábban. a vizsgálat feltárta, hogy a szennyezők között egyre több a mezőgazdasági üzem. a tsz-ek és állami gazdaságok nagyobb része derítés, szűrés nélkül engedi a hígtrágyát, a műtrágyaszármazékokat a folyókba.

ugyanakkor öröndetes, hogy az ipari üzemek, elsősorban a nagy „szennyvíz-termelők”, egyre több gondot fordítanak vizeink tisztítására. a zagyva egyik korábbi szennyezője, a jászberényi hűtőgépgyár például tetemes költséggel az osztrák galvapol cégtől vásárolt speciális tisztító berendezést, s üzembehelyezésével az erős mérgező vegyületek kibocsátását az előírt határérték alá csökkentette. a vizek szűrésével évi 8-10 millió forint szennyvízbírságtól mentesül a vállalat. üzemi víztisztítóművet helyezett üzembe a tiszamenti vegyiművek, a szolnoki cukorgyár, a pannonia szörme-kikészítő és feldolgozó vállalat kunszentmártoni gyára és több más üzem is. /mti/

12.40/ig

- 15 -

13.30/ig

bb.22. időjárásjelentés

ig ie

1980. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 17-én
13 óraker

kissé meleg idő

kontinensünk nyugati és keleti részén változékony, gyakran csapadékos, szeles az időjárás. az ibériai-félszigettől skandináviáig nagy kiterjedésű légörvény frontrendszer okoz borult, szeles időt, főként az óceáni partvidéken gyakori az eső, záporosó, az ibériai-félszigeten zivatarok is előfordulnak. a hőmérséklet csucsértéke általában az utóbbi években mért átlagos körül alakul. kelet-európa fölött is légörvény helyezkedik el, középpontja a fekete-tengertől néhány száz kilométerrel északra van. a kelet-európai síkságtól az égei tenger felé hűvös levegő áramlik, a kárpátoktól keletre a hőmérséklet csucsértéke több fokkal elmarad az évszaknak megfelelőtől. az említett két légörvény között - a kola félsziget - szicíliai képzeletbeli egyenes mentén - mintegy 1500 km átlagos szélességben a leszálló légmozgások határozzák meg az időjárást. hatásukra csendes, tulnyomóan száraz idő van. éjszaka sokfelé képződik köd, melynek kora délelőtti feloszlása után csaknem zavartalan a napsütés.

házánkban kedden a nyugati megyékben csak a délutáni óráktól csökkent számottevően a felhőzet, azonban egész nap tulnyomóan derült, száraz idő volt. a nyugati határvidéken 3, 5, az ország többi részén 7, 11 órán át sütött a nap. helyenként kissé megélemlült az északnyugati szél. a hőmérséklet csucsértéke 17 és 22 fok között alakult. szerda reggelre általában 3, 8 fokig hűlt le a levegő, lőrinciben gyenge talajmenti fagyot is észleltek. a nyugati országrészben kissé enyhébb volt a hajnal, ott 8, 12 fokot mértek. délelőtti nyugaton erősen felhős ill. borult volt az ég, az ország nagy részén azonban kevés volt a felhő. gyenge volt a légmozgás. a hőmérséklet 11 óraker 13 és 18 fok között alakult.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 14,2 fok volt, ez 2,5 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 óraker budapesten 17 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mbár, gyengén süllyed.

a balaton vizéne siófoknál 11 óraker 18 fokos volt.

várható időjárás csütörtök estig:

szerdán a dunántul nyugati részén csökkenő felhőzet, máshol derült idő, országszerte csapadék nélkül. csütörtökön főként az északi és nyugati országrészben időnként megnövekvő felhőzet, legfőljebb egy-két helyen futó záporral. általában mérsékelt, változó irányu nyugat-dunántulon időnként kissé élénk délnyugati, nyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5, 10 fok között, hajnalban átmenetileg helyenként köd. a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 21, 26 fok között.

a dunavizállása budapestnél 255 cm, hőmérséklete 15,1 fok.

/mti/

- . -

13.55/ig

- 16 -

11/19/7

bb.23. a belső főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1980. szeptember 17-én 14.00 óráig

ig ie

1980. szeptember 17.

1. meleg étel, forró tea
2. országos névtudományi konferencia
3. munkavédelmi filmek
4. magyar szabadalom nyomán
5. rendezhető nyelvlaboratórium
6. tűzálló téglák fóliában
7. víznyomás csökkenés
8. moson és óvár régi egyesületei
9. helytörténeti muzeum
10. mormályva - exportra
11. szárazjék rudacsokák
12. magyar foszfátduzító-mű afrikában
13. műszaki porcelán
14. biztonságosabb termelés
15. tolna megye első ügyfélszolgálati irodája
16. nemzetközi neutrino-tanácskozás
17. izotópdiagnosztikai tanácskozás
18. jobb a hus
19. kukoricaujdonságok bemutatója
20. termelékenységi társulás
21. kevesebb a szennyező üzem
22. időjárás
23. hírjegyzék

/mti/

- . -

bb.24. mossák az erzsébet-hidat

i/don/ig kz

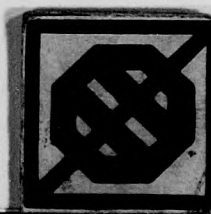
1980. szeptember 17.

szeptember 18-án és szeptember 19-én lemosás az erzsébet-hidat. a munkálatok ideje alatt - mindkét napon reggel 9 órától délután 3 óráig - egy forgalmi sávval szűkül az utpályája. miként a fővárosi közterület-fenntartó vállalatnál elmondták, szeptember 18-án, csütörtökön az északi oldali, szeptember 19-én, pénteken pedig a déli oldali szélső sávot zárják le a forgalom elől. az illetékesek kéri a gépjárművezetőket, hogy a reggeltől kora délutánig tartó munkálatok során fokozott óvatossággal vezessenek; a sebesség megválasztásakor számoljanak a sárgán villogó, figyelmeztető jelzéseiket használó speciális mosógépekkel. az áthaladást a hidon mindenki az udvariassággal segítheti elő. /mti/

14.10/ig

- 17 -

15/19/7

bb.25. próbaüzem a székesfehérvári könnyűfémű új présművében

zsi/st/ig kz

1980. szeptember 17.

megkezdte a próbaüzemet szerdán a székesfehérvári könnyűfémű új présművének berendezése. a 2500 tonna nyomóerejű, prés-gép már az idén 500 tonna alumínium terméket készít. a présgépet az izzító kemencével, a hűtő olóval együtt próbálják ki, és a tervek szerint október közepétől üzemszerű termelésre állítják. a 200 méter hosszú présmű csarnokban folyik a második lengyel prés-gép szerelése is. ezt az év végén helyezik üzembe. további két prés-gép és a hozzá tartozó kiszolgáló berendezések beállításával 1981-ben készülnek el. *1. első*

a székesfehérvári könnyűfémű 7 milliárd forint értékű bővítése során elkészülő új présmű négy gépegysége összesen 16 ezer tonnával növeli a gyár termelését. /mti/

- . -

bb.26. fagyasztják a szilvát - őszi nagyüzem a győri hűtőházban

cser/ká/ig kz

1980. szeptember 17.

őszi nagyüzem van a győri hűtőházban: szerdán megkezdtek a szilva feldolgozását. a vártnál jobb a termés, s így mintegy 1400 tonna szilvát fagyaszthatnak a következő hetekben. a piros paradicsompaprika feldolgozását is megkezdik a hét végén. ebből 300 tonnát tartósítanak, kizárólag exportra. a paradicsom feldolgozása a kedvezőtlen időjárás miatt késésben van, erre a munkára a hónap végén kerül sor.

a jó termés lehetővé tette a tök-szezon meghosszabbítását. a főzéseknek valót a termelő gazdaságok tisztítva, válogatva szállítják a hűtőházba. /mti/

- . -

bb.27. nemzetközi fűtési és légkondicionálási kongresszus kezdődött budapesten

t/mg/jk/sl/ig kz

1980. szeptember 17.

szerdán, az építők szakszervezete székházában kétszáz külföldi és hatszáz magyar szakember részvételével megkezdődött az európai fűtési és szellőztetési egyesületek szövetségének hetedik kongresszusa a. a clima 2000 elnevezésű tanácskozás alapvető célja az, hogy elősegítse az energiatakarékos fűtés és szellőztetés terén elért legújabb kutatási és tudományos eredmények bekapcsolását a gyakorlatba. a nagyszabású műszaki-szellemi seregszemle megnyitóján - melyet szakmai táblókiállítás is színesített - trautmann rezsőnek, a magyar építőipari tudományos egyesület elnökének köszöntő szavai után ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter tartott bevezető előadást.

/folyt. köv./
14.35/ig

- 18 -

15.07

bb.27. /nemzetközi fűtési ..... folyt./ig

- a szakmai kongresszus ⁶⁾több mint nyolcvan előadása az emberi környezet komfortjának, az energiatakarékosság és az építészet, illetve a tervezés kapcsolatának, s az energiafelhasználás környezetvédelmi hatásának kérdéseit öleli át. a kutatási eredményeknek, a korszerű módszereknek előbb-utóbb a gyakorlatban kell kamatozniuk - hangoztatta a miniszter. különösen fontos ez hazánkban, ahol a felhasznált energiának 25 százalékát fordítják fűtésre, szellőzésre. ami a korszerű módszerek s a legújabb kutatási eredmények hazai hasznosítását illeti, az építőipari tudományos egyesület vállalta, hogy eljuttatja azokat az érdekelt vállalatokhoz, intézményekhez és figyelemmel kíséri a megvalósításukat, az energiatakarékosság kulcskérdéssé vált napjainkban - mutatott rá a miniszter -, de legalább ennyire fontos a környezet komfortját, a mai ember igényeit figyelembe venni. a miniszter különös hangsúlyt fektetett beszédében a komplex szemléletre, ami egy-egy építési, komfortosítási feladat megoldásánál valamennyi, az életmódra is ható, tényező együttes figyelembe vételét jelenti. de igaz ez a gazdasági, és műszaki megoldások kiválasztására is. példaként utalt azokra az évekkel ezelőtti vitákra, amelyek a lakónházak, épületek szigetelésével kapcsolatosan bontakoztak ki. mi a fontosabb - kérdezték a szakemberek -, a szigetelésre, vagy pedig a műszeres beavatkozásra, az automata hőszabályozásra fordítani a figyelmet? s ugyanígy merült fel a kérdés a takarékoság témájában is: hol kell megelőzni az energiapazarlást: a tervezésnél, a kivitelezésnél, vagy az épület üzemeltetésénél? a kérdés eldőlt: ott, ahol az célszerűnek, gazdaságosnak, de egyúttal az ember számára is a legkedvezőbbnek látszik. recept nincs.

a kongresszus csütörtökön szekcióülésekkel folytatja munkáját, amelyeken a kutatási eredmények ismertetése mellett a tanácskozási forma is érdekességgel szolgál. az előadók ugyanis nem olvassák fel kutatásaik eredményeit, hanem egy-egy már nemzetközileg elterjedt szokás szerint, ugynevezett poszter-módszer keretében találkoznak a szakemberekkel; az előzőleg írásban megjelent előadásuk szóbeli kiegészítésére mindössze öt percet kapnak, hogy több idő jusson az érdemi vitára. /mti/

- . -

14.50/ig

- 19 -

15.07

bb.28. a határidő előtt negyed évvel avatták mohács új óvodáját

kász/st/p kz

1980. szeptember 17.

határidő előtt három hónappal adták át rendeltetésének csütörtökön mohács felszabadulási váró részének új óvoda-bölcsőde együttesét. a tágas, szépen berendezett épületben negyven bölcsődés és hetvenöt óvodás kapott kényelmes helyet. a mohácsi tanács költségvetési üzemének kivitelező munkáját a város huszort szocialista brigádja is segítette, így kerülhetett sor a határidő előtti ünnepélyes avatásra. a tizenkétmillió forintos beruházás megvalósításához a munkásközösségek félmillió forint értékű társadalmi támogatást adtak. /mti/

-.-

bb.29. a szófiai béke világparlament hazai és nemzetközi előkészületeiről -együttes ülést tartott a magyar előkészítő bizottság és az obt elnöksége

t ma/s/dg/p kz

1980. szeptember 17.

a szeptember 23-27 -e között szófiában megrendezendő „népek világparlamentje a békéért”, tanácskozás jelentős magyarországi állomásaként a magyar előkészítő bizottság és az országos béketanács elnöksége szerdán együttes ülésen vitatta meg a hazai és a nemzetközi előkészületeket.

a parlament vadász-termében megtartott tanácskozáson - amelyet kállai Gyula, a hazafias népfront országos tanácsának, az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának, valamint a világparlament magyar előkészítő bizottságának elnöke vezetett - berecz János, az mszp központi bizottságának osztályvezetője, az obt elnökségi tagja a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről tartott tájékoztatót.

ezt követően Sebestyén Nándorné, az obt elnöke a békevilágtanács elnökségének tagja adott beszámolót. kiemelte, hogy a szófiai találkozó a nemzetközi békemozgalom eddigi egyik legszélesebb körű, legnagyobb szabású rendezvénye lesz, amelyre a világ minden tájáról hozzávetőleg kétezer vendéget várnak.

/folyt köv./

15.15/p

-20-

16⁰⁰

bb.29./a szófiai ....folyt/p

-a népek békeparlamentje olyan időszakban ül össze, amikor történelmi határmezsgyéhez értünk, az enyhülés vércalmának, illetve a e beláthatatlan következményű fegyverkezési verseny újabb szakaszának választója elé - szögezte le a továbbiakban. - olyan helyzetben vagyunk tehát, amelynek alakulásában hallatlanul sok múlik a békeszerető tömegek aktivitásán, határozottságán, egységes és szervezett fellépésén. mindent meg kell tennünk a fegyverkezési hajszára, az erőfölényre törekvő imperialista politika megfékezéséért. ennek megfelelően a bolgár fővárosban is elsősorban azt vitatjuk meg, hogy a békeszerető erőknek milyen feladataik vannak helsinki szellemének erősítésében, az enyhülés védelmében és továbbfolytatásában, a leszerelés ügyének előmozdításában, illetve az európai biztonság és együttműködés kérdéseivel foglalkozó madridi tanácskozás sikerének érdekében. napirendre kerülnek a fejlődő országok támogatásának, az emberi jogok megsértése elleni közös fellépésnek, a nemzetközi szolidaritásnak kérdései is, tehát mindazok a témák, amelyek ma a közvéleményt foglalkoztatják.

- a világparlament magyar bizottsága és az országos béketanács nagy felelősséggel munkálkodik a nemzetközi eszmecsere előkészítésén. az elmúlt hónapokban hét nemzetközi tanácskozáson és 65 ország képviselőivel lezajlott kétoldalu megbeszélésen ismertették a céljait. széles körben váltottak ki visszhangot a hazai fórumokon - egyebek között az országgyűlési és tanácsügyi választásokon, a béke és barátság hónap rendezvényein, a társadalmi és tömegszervezetek tanácskozásain - elhangzott tájékoztatások is. az ország minden tájáról egyetértő nyilatkozatok és javaslatok sokasága érkezett a béketanács-hoz, újfent bizonyítva, hogy lakosságunk a jövőben is kész felelősséggel, cselekvőn résztvenni a béke védelmében. a társadalmi fórumok, gyűlések, ajánlásainak feldolgozása mellett a magyar előkészítő bizottság és az országos béketanács elnöksége - a világparlament nemzetközi előkészítő testületének felkérésére - két dokumentumot is kidolgozott. az egyik az energia és környezetvédelem, a másik a fejlődés és a béke összefüggéseivel foglalkozik. mindkettő munkaokmányként kerül a tanácskozás résztvevői elé - hangsúlyozta Sebestyén Nándorné.

ezt követően az ülés résztvevői jóváhagyták a világparlamenten résztvevő népes magyar delegáció összetételét, amely jól reprezentálja társadalmunk valamennyi rétegét. a küldöttség kállai Gyula vezetésével utazik a szófiai eszmecsere.

/mti/

-.-

15.30/p

-21-

16¹⁰

bb.30. szakszervezeti vezetők tanácskozása a munkavédelemről

i be/ve/sl/p kz

1980. szeptember 17.

nyolc szocialista ország szakszervezeti központjának munkavédelméért felelős vezetői tanácskoztak kedden és szerdán budapestben. megvitatták, hogy az egyes országokban hogyan érvényesülnek a munkavédelem követelményei a mezőgazdaságban; kicserélték tapasztalataikat arról is, hogy a szakszervezetek miként tudják hatékonyan ellenőrizni a munkavédelmi előírások betartását.

a tanácskozás résztvevőit fogadta sólyom ferenc, a szot titkára, és kövács imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes. /mti/

-. -

bb.31. katona művészegyüttesek vezetőinek tanácskozása

i km/tr/dg/p kz

1980. szeptember 17.

szerdán a magyar néphadseeg művelődési házában, megkezdődött a baráti hadseregek keretében működő művészegyüttesek vezetőinek tanácskozása. az eseményt bán károly ezredes, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnökének helyettese nyitotta meg. a többnapos eszmecsere során a résztvevők megbeszélik a művészeti munka és a kölcsönös együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit, kicserélik tapasztalataikat az együttesek művészeti munkájáról, utkeresési törekvéseiről. /mti/

-. -

bb.32. sajtótájékoztató a nyelvvelő kézikönyvről

t km/tr/dg/p kz

1980. szeptember 17.

sajtótájékoztatót tartottak szerdán a magyar tudományos akadémián a nyelvvelő kézikönyv megjelenése alkalmából.

benkő loránd akadémikus egyebek közt elmondta, hogy a magyar nyelvvelő intézet műhelyéből kikerült új, tudományos igényű mű szervesen illeszkedik az intézet korábban megjelent nagyszabású munkáihoz, a magyar nyelv értelmező szótárához, a magyar nyelv történeti, etimológiai szótárához, az új magyar tájszótárhoz, az értelmező kéziszótárhoz és a szinonima szótárhoz. a nyelvvelő kézikönyv célja egyebek között az, hogy a felesleges, káros nyelvi jelenségeknek útját állja vagy segítsen megszüntetni őket, a hasznos változásokat, az előnyös fejlődési irányzatokat pedig erősítse, támogassa. a könyv lexikon szerűen, abc rendben minden lényeges gyakorlati kérdésre feleletet ad, s elvi tájékoztatást, nyelvtani rendszerezést nyújt. nemcsak a kutatónyelvészek és a hivatásos nyelvvelők útmutatója, segítőtje lehet, hanem mindazoknak - írőknek, szerkesztőknek, tanároknak, előadóknak, pedagógusoknak, - akiknek a nyelv munkaeszközüik, s ezért mintaszerű, hibátlan használatára törekszenek.

/folyt köv./
15.45/p

-22-

bb.32./sajtótájékoztató.....1.folyt/p

a kötet egyik főszerkesztője, grétsy lászló egyebek között azt hangsúlyozta, hogy minden tudomány - a nyelvvelő is - csak akkor vívhatja ki a társadalom becsülését, ha közvetlenül vagy közvetve hasznossá válik a társadalom számára. majd pedig arról szólt, hogy a kézikönyv első munkaközössége 1962-ben alakult meg a nyelvvelő intézetben. már készen áll, s az utolsó csiszolásokat, a végső szerkesztést végzik a második kötet kéziratán, a könyv megjelenése három év múlva várható.

a kötet másik főszerkesztője kovalovszky miklós, a magyarországon megjelent eddigi nyelvvelő kézikönyvekről, az „elődökről”, számolt be. elmondta, hogy a most közreadott munka legteljesebb módon igyekszik felölelni a magyar nyelv szabályrendszerének legfontosabb fejezeteit, a hozzájuk kapcsolódó nyelvhelyességi tudnivalókat, tehát egyben rendszeres és részletes nyelvvelő tanácsadó is. a kétkötetes kézikönyvben összesen mintegy 4 ezer önálló és megközelítőleg ugyanannyi utaló szó-cikk található majd. /mti/

-. -

bb.33. elhunyt s.vincze edit történész

k -don/s/dg/p kz

1980. szeptember 17.

az mszmp kb párttörténeti intézetének igazgatósága és párt-szervezete mély fájdalommal tudatja, hogy rövid betegség után, életének 53. évében elhunyt dr. siklós andrásné vincze edit kandidátus, az intézet tudományos főmunkatársa.

vincze edit kora ifjúságától részt vett a magyar kommunista mozgalomban, 1948-ban lépett a párt tagjai sorába. egyike volt azoknak, akik megalapították a magyar munkásmozgalom történetének tudományos művelését. könyveiben, tanulmányaiban és egyéb kiadványokban a hazai szocialista mozgalom kialakulásának kérdéseivel foglalkozott. tudományos munkásságát összekapcsolta az ismeretterjesztéssel, széles körű publicisztikai és előadói tevékenységet fejtett ki, a belügyminisztérium oktatási igazgatóságának tanáraként is működött. munkássága elismerésül több magas kitüntetésben részesült. emlékét maradandó tudományos eredmények őrzik.

s.vincze edit temetése szeptember 22-én, hétfőn 13.30 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

-. -

15.50/p

-23-

16²⁰

bb.34. ülést tartott a vas megyei képviselőcsoport

Lér/st/p kz

1980. szeptember 17.

szerdán szombathelyen ülést tartott az országgyűlési képviselők vas megyei csoportja. az ülésen részt vett és felszólalt sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára is. a képviselők rujsz lászlónénak, a csoport vezetőjének elnökletével az országgyűlés őszi ülészakára való felkészülésről tanácskoztak és jóváhagyták a képviselőcsoport második félévi munkaprogramját./mti/

-. -

bb.35. nővérszálló és 200 ágyas kórházi pavilon épül székesfehérváron - a fejer megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

zsi/st/p kz

1980. szeptember 17-

a megyei kórház rekonstrukciója keretében 200 ágyas kórházi pavilon és 200 személyes nővérszálló épül székesfehérváron. erről határoztak szerdán a fejer megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a négy emeletes új szárnyépület földszintjén a diagnosztikai és terápiás rendelőköt helyezik el, emeletein pedig 50-50 ágyas, szakosított osztályok kapnak helyet. a kilenc emeletes nővérszállót házgyári elemekből szerelik össze és az épületben öt orvoslakást is kialakítanak. a két egészségügyi létesítmény költsége, együttesen 114 millió forint, a kórházi pavilon 1983, a nővérszállás 1984 végére készül el./mti/

-. -

bb.36. magyar szabadalmak a koreai népi demokratikus köztársaságnak

k mg/s sl/p kz

1980. szeptember 17.

magyar szabadalmi leírások segítik a jövőben a koreai népi demokratikus köztársaság szabadalmi információs rendszerének fejlesztését. a több ezer szabadalmi leírásból álló gyűjteményt pusztai gyula, az országos találmányi hivatal elnöke adta át kim jong szun-nak, a kndk budapesti nagykövetének./mti/

-. -

16.00/p

-24-

16²⁰

bb.37. az idegenforgalomról tárgyalt vas megye tanácsa

Lér/st/p kz

1980. szeptember 17.

az idegenforgalom helyzetéről, fejlesztési feladatairól tárgyalt szerdán szombathelyen vas megye tanácsa. az ülésen elmondták, hogy az ország idegenforgalmában komoly szerepet betöltő megyében az elmúlt évtizedben jelentősen javultak a vendégfogadási feltételek. a negyedik és az ötödik ötéves tervben 420 millió forint értékű idegenforgalmi célokat szolgáló beruházás valósult meg. átadták rendeltetésének szombathelyen a claudius szállót és éttermet, bükfürdőn a fedett fürdőt és szállodát, a sportmedencét, az orvosi rendelőt, az önkiszolgáló éttermet, és a pavilionsort, kőszegen szálloda és két étterem, sárváron étterem épült. a kereskedelmi szálláshelyek száma 1500-zal, a fizető vendéglátás négyszeresére növekedett. bükfürdőn - az országban elsőként - elkezdődött a 312 üdülőegységes üdülőszövetkezet létesítése.

hangsúlyozták a tanácsülésen, hogy az idegenforgalom szempontjából leginkább érintett területek - szombathely, kőszeg, bükfürdő, velem, őrség - fejlesztése továbbra is megkülönböztetett feladat, az igényekhez viszonyítva ugyanis még mindig kevés a szálláshely, nem elegendő a kempingek és turista-szállók befogadó képessége. nem kielégítő még az idegenforgalmi helyeken a kulturális, sportolási és szórakozási szolgáltatások színvonala, amin nagyobb ráfordítások nélkül sürgősen változtatni lehet és kell is.

a megyei tanács megvitatta a megye idegenforgalmának 1990-ig szóló fejlesztési koncepcióját. a tervben többek között szerepel a szombathelyi savaria szálló rekonstrukciója, bükfürdőn gyógy-üdülőszálló, vendéglő és kemping, kőszegen ifjúsági szálló, önkiszolgáló étterem, sárváron üzletsor, valemben abc áruház, őriszentpéteren turistaszálló, a vadása tónál kemping létesítése, támogatni kívánják a magánpanziók létrehozását is./mti/

-. -

bb.39. laoszi szakszervezeti küldöttség budapestben

tr/sl/p kz

1980. szeptember 17.

a szót meghívására sisavang chanthepa elnökhelyettes vezetésével szerdán budapestre érkezett a laoszi szakszervezeti szövetség küldöttsége./mti/

-. -

16.20/p

-25-

16³⁰

bb.38. tejbár a főuton - üzletsor salgótarjában

csiz/st/p kz

1980. szeptember 17.

tejbár, kenyér-és süteménybolt nyílt szerdán salgótarján központjában. az új létesítmény reggel hattól este nyolcig tart nyitva, naponta ötször frissítik fel kenyér- és süteményraktárát, egész nap árusítanak meleg tejet, tejeskávét, kakaót, friss palacsintát, tiroli rétest.

a salgótarjáni városcentrum kereskedelmi rekonstrukciójának új állomását is jelzi a szerdától működő tejbár, a közelmúltban nyílt járműváltó, gyermekruházati üzlet, a rövidesen megnyíló iparcikk kölcsönző és a képcsarnok új bemutató terme. ugyanezen az üzletsoron tervezik egyéb üzletek között bizományi áruház, könyvesbolt és zöldség-gyümölcs bolt létesítését. /mti/

-.-

bb.40. szövetkezeti küldöttség utazott vietnamba

kf/pá/sl/p kz

1980. szeptember 17.

Kovács Sándornak, a szövetség elnökhelyettesének vezetésével szerdán fogyasztási szövetkezeti küldöttség utazott hanoiba, a vietnami fogyasztási szövetkezetek szövetségének meghívására. a delegáció tanulmányozza a vietnami szövetkezetek felvásárlási és értékesítési munkáját, s a gazdasági együttműködés további lehetőségeit. /mti/

-.-

bb.41. kitüntetés

mm/dg/p kz

1980. szeptember 17.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nemes Ivánnak, a népművelési propaganda iroda igazgatójának, az iroda 15 éves fennállása óta kifejtett eredményes vezetői munkássága elismerésül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést pozsgay Imre művelődési miniszter szerdán adta át. /mti/

-.-

16.35/p

-26-

16.40

... ..

bb.42. megkezdődtek a miskolci ifjúsági napok

kör/st/zsu kz

1980. szeptember 17.

szerdán a diósgyőri vasas művelődési központban megnyitották az egy hónapig tartó miskolci ifjúsági napokat. a kisz-tizedik kongresszusára való felkészülés jegyében szervezett rendezvényesorozat keretében több mint negyven különböző eseményre kerül sor. a programban többek között szakmai vetélkedők, ifjúságpolitikai és várospolitikai fórumok, a kisz-vezetők és az ifjúsági klubok irányítói részére szervezett találkozók és különböző társadalmi munkaakciók szerepelnek.

miskolcon tartják meg a szeptember 19-én kezdődő ifjúsági könyvnapok országos megnyitóját is. /mti/

-.-

... ..

bb.43. az erkel színházban kezdi az operát az évadot

i/kz/mné/zsu e

1980. szeptember 17.

a nyári szünetben esedékes szakértői ellenőrzések szerint a magyar állami operaház népköztársaság uti központi épületében olyan mértékben romlott az elavult színpadi gépezet állapota, hogy emiatt bizonytalanná vált a programszerűen folyamatos előadások lehetősége. ezért - a további műszaki vizsválatok eredményétől függően - műsorváltásra és bérletmódosításra kerülhet sor. az opera vezetősége erről - a közeljövőben - tájékoztatja a közönséget.

a társulat az 1980-81-es évadot szeptember 20-án az erkel színházban erkel ferenc: bánk bán című operájával nyitja meg.

az operaház rekonstrukcióját a vi. ötéves terv időszakára irányozták elő. e program részeként épül a hajós utcai üzemház, amelynek tervezett 1981. évi befejezése és üzembe helyezése előfeltétele a főépület átalakítási munkálatainak is. a felújítás keretében a színpadi gépezetet és az épület gépészeti berendezését teljes egészében kicserélik. /mti/

-.-

16.30/zsu

-27-

16.45

bb.44. életmentőket tüntettek ki tatabányán

ber/st/mné/zsu kz

1980. szeptember 17.

Életmentő emlékérmeket adtak át szerdán tatabányán File menyhért és Gazsi Tibor rezső tatabányai tejjüzemi dolgozóknak, valamint Kerpél Imrének, az almásfüzitői timföldgyár tolatásvezetőjének. File menyhért és Gazsi Tibor rezső ez év június 17-én egy vasúti átjárónál a vágányokon fekvő ittas férfit emelt le néhány másodperccel a vonat áthaladása előtt a sínekre. Kerpél Imre augusztus 9-én arra lett figyelmes, hogy egy tolató vonat irányítás nélkül rohan a körbuktató felé. Felugrott a mozdonyra, lefékezte, és ezzel megmentette Francsovics András mozdonyvezető életét, aki munkája végzése közben elájult. A minisztertanács által adományozott kitüntetéseknek Mokri Pál, a Komárom megyei tanács elnöke nyújtotta át a bátor életmentőknek. /mti/

-.-

bb.45. halálos balesetek

mm/zsu kz

1980. szeptember 17.

Görbeháza külterületén Gál János 44 éves lakatos, kazincbarcikai lakos személygépkocsijával elütötte az előtte gyalogosan haladó Török Béla 44 éves traktorvezetőt /hajduböszörményi lakos/, aki a helyszínen meghalt. A vizsgálat eddigi megállapításai szerint Gál figyelmetlenül és nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett. A rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta és folytatja az ügy vizsgálatát.

Tét külterületén Bandi Imre 21 éves lakatos, helyi lakos, személygépkocsijával elütötte az uttest szélén előtte kerékpárját toló Kovács István 60 éves tsztagot /helyi lakos/, aki a helyszínen meghalt. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint Bandi a személygépkocsit figyelmetlenül vezette. A rendőrség a gázoló gépkocsivezetőt őrizetbe vette és folytatja az ügy vizsgálatát. /mti/

-.-

bb.47. budapest vendége az indonéz külügyminiszter

t/km/z/dg/zsu e

1980. szeptember 17.

Puja Frigyes külügyminiszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra hazánkba érkezett dr. Mochtar Kusumaatmadja, az indonéz köztársaság külügyminisztere. A vendéget a ferihegyi repülőtéren Puja Frigyes fogadta. Jelen volt Imrad Idris, az indonéz köztársaság magyarországi nagykövete. /folyt. köv./

16.40/zsu

-28-

16.50

bb.46. valamennyi ikr-taggazdaságban megkezdtek a napraforgó betakarítását

ber/bam/zsu kz

1980. szeptember 17.

A Bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat, az Ikr taggazdaságaiban szerdán már országsszerte aratták a napraforgót. A tavalyi 60-nal szemben az idén több mint 70 taggazdaság társította a kukorica mellé az olajos növényt. Az egyébként is jól kifizetődő termelését még gazdaságosabbá teszi ugyanis, hogy - a speciális betakarító adaptert kivéve - teljes egészében a kukorica gépsorával művelik.

A betakarítás zavartalan, a kombájnokokat, amelyeket az idei kalászosgabona-aratás nagyon igénybe vett, különös körültekintéssel készítették elő. A hét végére várhatóan több gazdaság már be is fejezi a napraforgó aratását. Gondot okoz, hogy a termés átvétele akadozik. A növényolajgyárak ugyanis a kedvezőtlen időjárás miatt a szokottnál később kapták meg feldolgozásra a repcét és a szóját. Az új martfői olajgyár például még egyáltalán nem vett át napraforgót, pedig számottevő szerepe lesz a feldolgozásban. /mti/

-.-

bb.48. képzőművészeti kiállítás a lengyel kulturában

t/kuj/dg/zsu e

1980. szeptember 17.

Sötét kertek címmel képzőművészeti kiállítás nyílt szerdán a lengyel kultúra nagymező utcai bemutatótermében. A tárlaton 29 grafikai alkotás és öt olajkép ismerteti meg a magyar művészetbarátokat iz, fiatal lengyel művész munkásságával. A temperával és tusrajzokkal készített, szimbolikus emlékes tájképek a klodzkoai képzőművészeti kiállítóiroda gyűjteményeként érkeztek Budapestre.

A kiállítást szeptember 29-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-.-

bb.49. a pakisztáni külügyi államtitkár látogatása

s/dg/zsu e

1980. szeptember 17.

Riaz Piracha, a pakisztáni külügyminisztérium államtitkára látogatást tett Budapesten. Megbeszélést folytatott házi Vencel külügyminiszter helyettesével időszerű nemzetközi kérdésekről, és a kétoldali kapcsolatokról. Nagy Richárd, a magyar televízió elnöke szeptember 17-én aláírta az államtitkárrel a két ország televíziói közötti megállapodást. A pakisztáni diplomatát fogadta Nagy János külügyi és Török István külkereskedelmi államtitkár. /mti/

16.55/zsu

-29-

400

bb.50. kitüntetés

tr/sl/zsu e

1980. szeptember 17.

az elnöki tanács sós istván volt havannai kereskedelmi tanácsosnak, eredményes munkássága elismeréseként, nyugdíjba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést veress péter külkereskedelmi miniszter szerdán adta át./mti/

-. -

bb.51. elutazott az indiai kereskedelmi miniszter

tr/sl/zsu e

1980. szeptember 17.

pranab kumar mukherdzsi indiai kereskedelmi miniszter, aki veress péter külkereskedelmi miniszter meghívására tartózkodott hazánkban, szerdán elutazott budapestre. a vendéget a ferihegyi repülőtéren üdvözlő sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes bucsúztatta. jelen volt a.k. das, indiai magyarországi nagykövete is./mti/

-. -

bb.52. gépagy az államigazgatásban - ülésezett a minisztertanács tanácsai hivatalának számítástechnikai alkalmazási bizottsága

t/az/z/dg/zsu kz

1980. szeptember 17.

a tanácsai ügyintézés korszerűsítése, az adatfeldolgozás, az információs rendszer megújítása, a számítástechnika alkalmazási lehetőségei szerepeltek annak a tanácskozásnak a napirendjén, amelyet a minisztertanács tanácsai hivatalának számítástechnikai alkalmazási bizottsága hívott össze. a parlamentben megtartott szerdai eszmecsere az államigazgatási apparátus szakemberei - tanácsai tisztségviselők - s a különböző tárcák számítástechnikával, informatikával foglalkozó szakemberei megvitatták azt a programot, amelyet az államigazgatási szervezési intézet munkatársai dolgoztak ki a területi - megyei - számítógépes információs és adatfeldolgozó mintarendszer kifejlesztésére. a tervezet egy évtizedre kitűzi a tennivalókat.

a munka lényege: a számítógépek teljesítőképességét kihasználva megteremteni a területi irányítási rendszer számítástechnikai bázisát, hálózatát. ismeretes, hogy a különböző tárcák, ágazatok, s a megyei tanácsok közül is jónéhány létrehozta adatbankjait, ám egyelőre a különböző számítógépes rendszerek nyelvezete eltér egymástól. el kell érni, hogy a megyei számítógép-központok egy „nyelven”, beszéljenek.

/folyt.köv./

17.00/zsu

-30-

1410

bb.52./gépagy ... folyt./zsu

a tanácskozáson szó esett arról, hogy a tíz évre szóló munkaprogram egyik fontos tennivalója az információs mintarendszerek életrehozása - ezek szükségességét hozta alá vitaindító felszólalásában pesti lajos, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese és raft miklós, a minisztertanács tanácsai hivatalának elnökhelyettese, a hivatal számítástechnikai alkalmazási bizottság elnöke. a közeljövőben bács-kiskun, heves, nógrád, pest, szolnok és zala megyében kezdenek hozzá a feladat megoldásához. a kijelölés a számítógépes szervezésben elért eredmények alapján történt. a rendszer számítástechnikai bázisát a kísérleti stádiumban, s a továbbiakban is az országos államigazgatási számítógépes hálózatokra, a tanácsok számítógépeire, a különböző tárcák információs és adatfeldolgozó apparátusára alapozzák. a program részletes munkatervét ez esztendő végéig dolgozzák ki - jelentették be a tanácskozáson -, alkalmazásától az adminisztráció mérséklődését, a rugalmas, gyors ügyintézés, a tanácsai információk visszaáramlása révén a tervezés, gazdálkodás, igazgatás színvonalának emelkedését várják a szakemberek./mti/

-. -

bb.53. csaknem száz rendezvény a budapesti művészeti hetek idei programjában - világhírű előadókat várnak budapestre - sajtótájékoztató az eseménysorozatról

t/ár/jk/dg/zsu e

1980. szeptember 17.

szeptember 25-én ünnepi bartók-esttel kezdődik meg az erkel színházban a budapesti művészeti hetek idei rendezvényorozata. az egy hónapos programban csaknem száz kulturális esemény - koncert, színelőadás, kiállítás - szerepel - jelentették be a szervezők szerdán, a fészek klubban tartott sajtótájékoztatón.

rendkívül gazdag a zenei kínálat. az előző évek gyakorlatának megfelelően külön sorozatot szentelnek a kortárs muzsikának: szeptember 30. és október 8. között a modern zene legjelesebb hazai és külföldi képviselőinek munkásságáról adnak áttekintést a „korunk zenéje”, hangversenyei.

/folyt.köv./

17.05/zsu

-31-

1430

bb.53./csaknem száz ... folyt./zsu

elsőként durkó zsolt szerzői estjére kerül sor, amely egyben a rádió új magyar zenét bemutató sorozatának koncertje is lesz. rangos együttesek szerepelnek a további műsorban: például a moszkvai nagyszínház kamarazenekara, a világhírű wilanow lengyel vonósnégyes, és a londoni sinfonietta együttes. idén is egy-egy koncert keretében mutatják be legújabb műveiket az új zenei stúdió, valamint a zeneművész szövetség fiatal szerzőket tömörítő csoportjának tagjai. a „korunk zenéje”-sorozat ezúttal teret ad a jazz-muzsikának is: a műfaj legkiválóbb hazai művelői lépnek fel októberben a zeneakadémián. az előadásoknak egyébként a liszt ferenc téri épület mellett a vigadó ad majd otthont.

bőséggel ígérnek magasrendű művészi élményt a zenei hetek további eseményei is. ismét vendégszerepel budapesten a kitűnő francia karmester, pierre dervaux, az ndk-ból, pedig herbert kegel érkezik budapestre. mindketten az állami hangversenyzenekart vezénylik. a program kiemelkedő eseménye lesz igor ojsztrah két koncertje: a világhírű művész beethoven hegedűversenyét, illetve hegedűszonátákat tolmácsol. a televízió legutóbbi karmesterversenyének győzteseit is újra magyarországon üdvözölhetik a zenebarátok.

két nagyírű társulat vendégjátéka foglalja keretbe a művészeti hetek színházi programjait. elsőként az ndk vezető színháza, a deutsches theater szerepel három darabbal, a fővárosi operátszínházban. shakespeare szentivánéji álom című műve mellett az újabb német drámairodalom két alkotását mutatják be: peter hacks - goethe színműve nyomán írt - a plundersweilerni vásár című darabját, valamint heiner müller philoktet-jét.

október végén pedig a krakkói stary teatr játszik budapesten. a színház új meg új megoldásokat kereső társulata sajátosan értelmezett, modern produkciókkal lép színre: dosztojevszkij, mrozek és wyspianski egy-egy műve szerepel műsorukon. a dosztojevszkij-átdolgozást és mrozek emigránsok című drámáját andrzej wajda rendezte. e stúdiójellegű előadásokat a pesti színházban, illetve az óbudai zichy-kastélyban tartják majd.

a színházi események része a magyar táncfórum '80 elnevezésű rendezvénysorozat. az operettszínházban nyolc esten át valamennyi hivatásos táncegyüttesünk fellép. az október 13-án kezdődő programban balett- és folklórtársulataink egyaránt számot adhatnak művészi törekvéseikről, s egy alkalommal a legjobb amatőr együttesek is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra.

/folyt.köv./

17.15/zsu

-32-

bb.53./csaknem száz ... 2. folyt./zsu

idén is a művészeti hetek idején tart premiert a reflektor színpad: október 17-én játszik először dosztojevszkij dramatizált monodrámáját, a szelid teremtés-t.

ugyancsak hagyomány, hogy a program keretében emlékeznek meg a zenei világnapról is. ezúttal a 18. budapesti zenei verseny díjkiosztó ünnepsége s a győztesek hangversenye lesz az október 1-i jeles esemény. a nagy munkásmozgalmi hagyományokra visszatekintő énekkar, a szalmás-kórus megalakulásának 50. évfordulója is ez időszakra esik. a jubileumi koncertet október 11-én tartják a vigadóban.

számos képző- és iparművészeti kiállítás nyílik a művészeti hetek idején: közülük érdekesnek ígérkezik a scenográfia '80

című tárlat, ahol a színházak, valamint a televízió díszlet- és jelmezterveiből mutatnak be válogatást a közönségnek. a filmművészetet huszárik zoltán csontváry-filmje képviseli a kulturális serégszemlén, díszbemutatóját október 2-án tartják a puskin moziban. a budapesti művészeti hetek számos eseményét közvetíti a rádió és a televízió./mti/

..-

bb.54. almaszüret, szállítás, export - tanácskozás tornyospálczán

kal/bam/zsu e

1980. szeptember 17.

országos tanácskozást rendeztek szerdán, a szabolcs-szatmár megyei tornyospálczán a hazai almatermesztéssel, szállítással és az exporttal összefüggő tennivalókról. az értekezleten - amelynek munkájában részt vett és felszólalt lakatos tibor, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes is - czanik sándor, a hungarofrukt külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója értékelte az ideai almaexport eddigi tapasztalatait, majd a tennivalókról szólt. elmondta: a külpiacokon tapasztalható változások növekvő felelősséget követelnek a termelő gazdaságoktól. fontos feladat a jól tartósítható, piros almafajták további elterjesztése, e fajták ültetvényeinek gyarapítása. szükséges a hűtő- és sűrítvény tárolók célszerű fejlesztése, a gépi rakodás általánossá tétele, az új exportbázisok, átrakóhelyek kialakítása és a fapótló ládák kikísérletezése, alkalmazása. a külkereskedelem szakembereinek alaposabb piaci információk megszerzésével, a változásokhoz való alkalmazkodással kell elősegíteniük az alma sikeres exportját.

/folyt.köv./

17.30/zsu

-33-

18⁰⁰

bb.54./almaszüret ... folyt./zsu

a népgazdaság alapvető érdeke, hogy eddigi piacainkat - mindenekelőtt legjelentősebb partnerük a szovjet piacot - megtartsuk mindezt pedig csak alapos növényvédelmi munkával, jól szervezett szürettel érhetjük el. az idei szezonban szabolcsban és az ország más termőhelyein is kedvezőek a tapasztalatok. várható, hogy hazánk ez évben is teljesíti alma-export kötelezettségeit./mti/

-. -

bb.55. magyar-laoszi ifjusági barátsági nagygyűlés vépen

Lér/bam/zsu e

1980. szeptember 17.

magyar-laoszi ifjusági barátsági nagygyűlést rendeztek szerdán délután a vás megyei vépen, a mezőgazdasági szakmunkásképző intézetben. a nagygyűlésen - amelyen részt vett a Kisz központi bizottsága meghívására hazánkban tartózkodó laoszi népi forradalmi ifjusági szövetség delegációja, s ott voltak a megyében tanuló laoszi, jamaicai, iraki diákok is - varga lászló, a kisz kb titkára mondott beszédet.

az előadó méltatta a laoszi népi demokratikus köztársaságnak, a laoszi népnek a szocialista átalakulásért folytatott küzdelmét, elért eredményeit, a termelési viszonyok fejlesztéséért, a tudományos technikai, valamint a kulturális forradalom megvalósításáért, tett erőfeszítéseit.

a nagygyűlésen felszólalt thonglay kommasitsh, a laoszi népi forradalmi ifjusági szövetség országos agitációs és szervező bizottságának elnöke, a laoszi küldöttség vezetője is.
/mti/

-. -

bb.56. ülésezett az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága

t/gy/tr/dg/zsu kz

1980. szeptember 17.

győri margit, az mti tudósítója jelenti:

új, a költségvetési szerveket hatékonyabb, takarékosabb gazdálkodásra ösztönző pénzügyminiszteri rendelet jelenik meg 1981.-ben - jelentette be kállai lajos pénzügyminiszterhelyettes szerdán, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának ülésén.

/folyt.köv./

17.35/zsu

-34-

bb.56./ülésezett ... folyt./zsu

a képviselők gajdócsi istván elnökletével a közigazgatási, valamint az igazságügyi szervezet múltévi költségvetésének végrehajtásáról mondták el véleményüket.

a tanácsai gazdálkodás is hozzájárult a népgazdasági egyensúly javításához - állapították meg. a korábbinál jobban rangsorolták az igényeket, a fejlesztéseket, szigorították a gazdálkodás rendjét, erősítették a társadalmi összefogást. mindenütt a lakásépítésnek biztosítottak például elsőbbséget, s így sikerült a tervezettnél 28.500 helyett 30.400 új lakást felépíteni.

a képviselők helyeselték, hogy tavaly a megelőző évinél 900 millió forinttal többet fordítottak a tanácsok fenntartásra és lakásfelújításra. szücs gábor /hajdu-bihar megye/ meglévő értékeink karbantartásának a lakosságra, a közhangulatra gyakorolt kedvező hatását emelte ki, megjegyezte azonban: még takarékosabban lehetne bánni például a sortatarozásokra szánt összegekkel. elhamarkodott döntések miatt előfordul például, hogy utólag derül ki, kárba vesztett pénz volt a több mint száz éves épületet renoválni.

az ülésen egyetértéssel nyugtázták, hogy a mostani közép-távú tervidőszakban összesen 11.500 gyógyintézeti ágy létesül, s az egészségügyi, valamint a szociális ellátás tavaly is a tanácsai fejlesztések egyik kiemelt területe volt. az óvodahálózat középtávú fejlesztési programját 5 év alatt 40 százalékkal sikerül tulszárnyalni, s csupán a múlt évben is 22.300 új helylyel bővült a hálózat. a tanácsai gazdálkodást elemezve gyakran került szóba a lakosság áldozatkészsége. a településfejlesztő társadalmi munkák 1979.-ben összesített értékét 4,7 milliárd forintra becsülik. ugyanakkor a gyermekintézmények, a művelődési és sportlétesítmények építésének önkéntes munkásai, a járdaépítésre, a parkok, a környezet szépítésére bármikor kész városi, falusi emberek joggal háborodnak fel azon, hogy a közvilágítás, a környezet rongálói ellen mindmáig nem sikerült hatékony ellenszert találni - hangsúlyozta róder edit /budapest/.

/folyt.köv./

17.45/zsu

-35-

18/5

bb.56./ülésezett ... 2. folyt./zsu

a közösségellenes, garázda rongálókkal szemben a bünöldöző szervezetek legszélesebb hálózata sem veheti fel eredményesen a küzdelmet - jegyezte meg válaszul szijártó károly, legfőbb ügyész. hangsúlyozta: arra van szükség, hogy a lakosság, a társadalom minden tagja fogjon össze az ilyen kirívóan közösségellenes személyek megfékezéséért.

Ladányi józsef /borsod megye/ elmondta: számításba kell venni, hogy a lakosság ellátásának folyamatos javítását az elkövetkező időszakban is akorábbinál kedvezőtlenebb, szigorúbb gazdasági feltételek között kell megoldani. barta lászló /szolnok megye/ a tanácsok intézményi és gazdálkodási integrációjának kibővítését, mint az anyagi eszközök jobb felhasználásának ma még kimerítetlen forrását említette. borsod megyében, győrben, hajdu-bihar megyében és szolnokon már sok jó példa támasztja alá, hogy a közös raktár, szállító és karbantartó részleg vagy élelmezési üzem fölösleges kiadásoktól mentesíti a tanácsokat és intézményeiket. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke az elkövetkező időszak helyi fejlesztési céljainak rangsorolásához nélkülözhetetlennek tartotta a lakosság, a településeken élők véleményének meghallgatását. a tanácsok - mint mondotta - meglévő anyagi lehetőségeik felhasználásában, döntéseik meghozatalában bátrabban támaszkodhatnak az állampolgárok véleményére, igényeinek súlyozására.

petrik ferenc igazságügyminiszterhelyettes az igazságügyi kormányzat kodifikációs programját értékelve kiemelte: az utóbbi egy évtizedben szinte az élet minden területét érintő legmagasabb-szintű jogszabályaink ujjászülettek. a fejlett szocialista társadalom építésének követelményeihez igazítva most a gazdasági élet irányításában-szervezésében fontos szerepet betöltő szabályok orszorosítása van napirenden. antalfy györgy /csongrád megye/, ehhez kapcsolódva, s a gazdálkodó szervezetek felelősségének jogi eszközeiről szólva hangsúlyozta: a büntetőjog csupán a legkirívóbb visszaélésekkel szemben hatásos fegyver. a polgári jogi, a munkajogi és a politikai felelősségrevonás, más esetekben ugyanilyen hatékony módja lehet a fegyvelmezett, a tisztességes gazdálkodás általánossá tételének. petrik ferenc ezzel kapcsolatban jegyezte meg: a népgazdaságnak okozott kár esetében jelenleg - hatályos jogszabályaink alapján - nem mindig van lehetőség a személyes felelősség érvényesítésére.

/folyt.köv./

17.50/zsu

-36-

bb.56./ülésezett ... 3. folyt./zsu

ezért gazdasági felelősségi rendszerünk működését, a döntési hatásköröket is felül kell vizsgálni. a jogalkotók olyan irányban igyekeznek majd megújítani az idevágó szabályokat, hogy a kollektív szankció, mint például a gazdasági bírság kiszabása mellett egyidejűleg felelősségre lehessen vonni a jogellenes magatartásban hibáztatható személyt is. nezvál ferenc /budapest/ is örömmel fogadta a gazdasági jogalkotás új elképzeléseit, hozzáfűzve: a jövőben erélyesebben kellene fellépni a szerződés-szegő és „monopolhelyzetben, „lévő vállalatokkal szemben. a megrendelő gyakran kiszolgáltatott helyzetben van, s inkább szemet huny a késedelmes szállítások felett, hogy fő partnere legközelebb neholgy hátat fordítson neki. csatlakozott véleményéhez nagy józsef /baranya megye/, hozzáfűzve, hogy a tisztességtelen gazdálkodás elleni erőteljesebb fellépés találkozik a társadalom helyesléssel, értéktelével, juhász tibor /bács-kiskun megye/, az igazságszolgáltatás speciális területével foglalkozva üdvözölte az igazságügyi szakértői hálózat fejlesztésének elképzeléseit. szilbereky jeno, a legfelsőbb bíróság elnöke kifejtette: az ítélkezés, az igazságszolgáltatás akkor felel meg a vele szemben támasztott követelményeknek, ha mindenkor érzékenyen reagál a lakosság, az állampolgárok véleményére, ha hasznosítja az egyedi ügyekben szerzett tapasztalatokat, nemcsak a jog eszközeivel lehet például harcolni olyan káros jelenségek ellen, mint az anyagiasság. a legfelsőbb bíróság elé is kerülnek olyan családjogi viták, amelyek középpontjában nem is a válóper vagy a közös gyermek elhelyezése, sokkal inkább a közös vagyon felosztása áll. az anyagiasság ellen, amely a birtokper elburjánzásában is megmutatkozik a bírónak a munkatársaknak, a szűkebb környezetnek, az egész társadalomnak egységesen kell fellépnie./mti/

--

bb.47./budapest vendége ... folyt./zsu

szerdán a késő délutáni órákban a külügyminisztériumban megkezdődött a tárgyalás puja frigyés és dr. mochtar kusumaatmadja között. a megbeszélésen jelen volt imrad idris.

a tárgyalásokon áttekintik a két ország kapcsolatainak alakulását, megvizsgálják a kapcsolatok kiszélesítésének és elmélyítésének lehetőségeit. az eszmecserén különös figyelmet fordítanak a dél-kelet ázsiai térség időszerű kérdéseire./mti/

--

18.25/zsu

-37-

bb.57. az indonéz külügyminiszter életrajza

t/km/pá/bc/zsu e

1980. szeptember 17.

mochtár kusumaatmadja 1929. február 17-én született djakartában. az ottani indonéz egyetem jogi fakultásának elvégzése után 1955-ben az egyesült államokban a yale egyetemen folytatta tanulmányait. hazatérve a bandungi pajajaran egyetemen tanított. a harvard-i és a chicagói egyetemeken 1964-66 között kutatómunkát végzett. 1966-ban a pajajaran egyetem jogi fakultásának dékánjává nevezték ki, majd az egyetem rektora lett.

igazságügyi miniszterré 1974. januárjában nevezték ki. amikor - 1977 végén - adam malik volt külügyminisztert megválasztották a parlament elnökének, dr. kusumaatmadját jelölték ki ügyvezető külügyminiszternek.

a suharto elnök újjáválasztását követő kormányalakítás során 1978. márciusában került a külügyminiszteri tárca élére. dr. kusumaatmadja egy sor könyvet és cikket írt jogi kérdésekről: azokban elsősorban a tengerjoggal foglalkozott.

az indonéz diplomácia vezetője 1977-ben járt a szovjetunióban, annak az indonéz delegációnak a vezetőjeként, amely tengerjogi kérdésekről tárgyalt moszkvában. 1980. júliusában hivatalos látogatást tett lengyelországban és csehszlovákiában. dr. kusumaatmadja 1975. óta a golkar nevű kormánypárt tagja.
/mti/

-. -

felhasználható 19 órakor

bb.58. megnyílt a színházi évad tatán

ber/bam/p e

1980. szeptember 17.

a város és a városkörnyéki szocialista brigádok részére meghirdetett bérlettel szerdán megnyílt tatán az új színházi évad. a megyei művelődési központban telt ház előtt mutatta be a madách színház slade : jövőre veled ugyanitt című nagy sikerű darabját. ebben a sorozatban még öt előadást rendeznek./mti/

-. -

18.50/p

-38-

1110

bb.59. a szerkesztőségek figyelmébe!

ár/z/p e

1980. szeptember 17.

mai bb.43-as számú hírünk /az erkel színházban kezdi az opera az évadot/ első bekezdése az alábbiak szerint módosul:

a magyar állami operaház népköztársaság uti központi épületén végzett legutóbbi szakértői ellenőrzés az elavult színpadi gépezet állagának további romlását tárta fel, a gépezet működőképességét korábban is rendszeres műszaki ellenőrzésnek vetették alá, és ennek nyomán az idei nyári szünetben elvégezték a szükségesnek ítélt javításokat. a legújabb szakértői vélemények alapján azonban az előadások folyamatos, programszerű bemutatásának lehetősége bizonytalanná vált. ezért - a további műszaki... - innen a bekezdés végéig az eredeti szöveg használható.

aa 2. bekezdés helyesen:

átársulat az 1980-81-es évadot szeptember 20-án nem az állami operaház központi épületében, hanem az erkel színházban, erkel ferenc: bánk bán című operájával nyitja meg./mti/

-. -

bb.60. időjárásjelentés

gg/p e

1980. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, szerdán este:

tovább melegszik az idő

várható időjárás csütörtök estig: főként a nyugati és északi országrészben időnként megnövekszik a felhőzet, egy-két helyen futózápor is előfordulhat. a délnyugati szél csak a nyugat-dunántulon élénkül meg. a hőmérséklet koradélután 24-26 fok között lesz./mti/

-. -

19.45/p

-39-

10⁰⁰

bb.61. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14
órától zárásig

p e

1980. szeptember 17.

24. mossák az erzsébet-hidat
25. próbaüzem
26. fagyasztják a szilvát
27. clima tanácskozás
28. mohácsi óvoda
29. obt elnökség ülése
30. tanácskozás a munkavédelemről
31. katonai művégyegyüttesek
32. sajtótájékoztató
33. elhunyt s. vincze edit
34. vas megyei képviselőcsoport ülése
35. nővérszálló
36. magyar szabadalmak
37. idegenforgalomról tárgyaltak
38. tejbár
39. laoszi küldöttség
40. szövetkezeti küldöttség
41. kitüntetés
42. ifjúsági napok miskolcon
43. az opera az erkelben
44. életmentők kitüntetése
45. halálos balesetek
46. napraforgó betakarítás
47. az indonéz külügyminiszter
48. kiállítás
49. pakisztáni külügyi államtitkár
50. kitüntetés
51. az indiai küereskedelmi miniszter elutazása
52. gépagy az államigazgatásban
53. világhírű előadók
54. almaszüret
55. nagygyűlés vépen
56. az országgyűlés jogi. igazgatás.....
57. az indonéz külügyminiszter életrajza
58. színházi évad tatán
59. szerk. figy. a 43-ra
60. időjárásjelentés
61. hírjegyzék

/mti/

-.-

21.00/p

-40-

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika
koronczay emil
henczi erzsébet

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1980. szeptember 18. cs ü t ö r t ö k

bb.1. a törvényelőkészítés demokratizmusának fejlesztéséről
-borics gyula államtitkár nyilatkozata

i gy/jk/p e

1980. szeptember 18.

A törvényelőkészítés demokratizmusának szellemében a napokban „indult”, országos útjára a módosításra kerülő államigazgatási eljárási törvény tervezete, hogy az elkövetkező hetekben alkotó társadalmi vitában fogalmazzák tovább a tanácsi, az államigazgatási ügyintézés korszerűsítésével kapcsolatos elképzeléseket. Mióta gyakorlat, s hogyan kamatozik a hazai törvényhozásban a demokratikus előkészítés? - erről nyilatkozott dr. Borics Gyula igazságügyi államtitkár győri margitnak, az mti munkatársának.

- e téren nincsenek évszázados hagyományaink, hiszen a jogalkotás nyilvánossága szinte kizárólag a szocialista társadalom sajátja, s az össznapi törvényalkotás első lépései nálunk mintegy két évtizedre vezethetők vissza - mondotta. A sort a polgári jog első, 1959-ben alkotott törvénykönyvének tervezetéről folytatott országos eszmecsere nyitotta meg. Legutóbb már magától értetődőnek tartotta a közvélemény, hogy cselekvő részesévé vált a ptk módosításáról beterjesztett törvényjavaslat megszületésének. Állami akaratot kifejező jog hatékonyabban tölthesse be szerepét társadalmunk életében.

/folyt köv./

♣ állampolgáraink mind nagyobb felelősséggel és érdeklődéssel vesznek részt a demokratikus fórumok munkájában, elősegítve, hogy a szocialista

